

ÚČTY PRODEJců NA OBCHODNÍCH PLATFORMÁCH TŘETÍCH STRAN

V OBLASTI ON-LINE OBCHODNÍCH MODELŮ PORUŠUJÍCÍCH
PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ – FÁZE 4

Shrnutí

říjen 2021

SHRNUTÍ

Kontext

V roce 2020 si Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) nechal prostřednictvím Evropského střediska pro sledování porušování práv duševního vlastnictví vypracovat studii o porušování práv duševního vlastnictví prostřednictvím účtů prodejců na obchodních platformách třetích stran. Účelem výzkumu bylo lépe porozumět tomu, jak subjekty porušující práva duševního vlastnictví zneužívají internetové obchodní platformy k uvádění na trh takových výrobků a služeb, které porušují práva duševního vlastnictví, dále tomu, jak obchodní modely využívané subjekty porušujícími práva fungují, a poskytnout tak nové poznatky, které by mohly být užitečné pro účinnější boj proti tomuto jevu.

Výzkumná studie byla zadána Středisku pro politiku a řízení duševního vlastnictví (CIPPM) Univerzity v Bournemouth, která zřídila tým výzkumných pracovníků v oboru práva a informatiky⁽¹⁾. Výzkumnému týmu pomáhala skupina odborníků, včetně zástupců držitelů práv, internetových obchodních platform, přepravních a platebních společností, donucovacích orgánů, justičních orgánů, soukromých vyšetřovacích útvarů a subjektů působících v oblasti digitálního zabezpečení.

Tato zpráva byla vypracována jako studie zkoumající právní, technické a logistické aspekty dodávání výrobků a služeb porušujících práva duševního vlastnictví na internetových obchodních platformách. Přezkoumává současnou odbornou literaturu a politické iniciativy, právní rámec a judikaturu a poskytuje kvalitativní analýzu stávajících obchodních modelů a dostupných možností vynucování, které na tyto modely reagují.

Metodika

Analýza obchodních modelů byla vypracována na základě řady strukturovaných rozhovorů s odborníky z oboru a na základě nezávislého vyšetřování využívajícího techniky kybernetické bezpečnosti. Byla provedena řada strukturovaných rozhovorů s odborníky zastupujícími

⁽¹⁾ Výzkumný tým univerzity Bournemouth vedli profesor Maurizio Borghi a profesor Vasilis Katos a patřili do něj Dr Dimitrios Koukiadis, Dr Cagatay Yucel, Panagiotis Bellonais, Ioannis Chalkias a Dukki Hong.

vlastníky značek, držitele práv, internetová tržiště, celní orgány, kurýrní služby, poskytovatele platebních služeb, justiční orgány a donucovací orgány. Byl proveden nezávislý výzkum s využitím přístupů a postupů zkoumání kybernetické bezpečnosti v oblasti digitální forenzní vědy a reakce na incidenty. Tento přístup umožnil identifikaci takzvaných taktik, technik a postupů (TTP) používaných subjekty porušujícími právo. Tyto taktiky, techniky a postupy pak byly rozpracovány v popisech obchodních případů a tvořily základ pro analýzu obchodních modelů⁽²⁾.

Kontext studie: porušování práv duševního vlastnictví v měnícím se internetovém prostředí

V roce 2019 byla hodnota padělaných výrobků a nedovolených napodobenin dovezených do EU odhadována **na 119 miliard EUR, tedy 5,8 % veškerého dovozu do EU**⁽³⁾. Internetové transakce mají na této hodnotě významný podíl. Obrovská penetrace trhu ze strany internetových obchodních platforem z nich činí vyhledávaný kanál pro prodej těchto výrobků. Jak zdůraznil úřad EUIPO a Europol v roce 2019, zneužívání těchto platforem se stalo „důležitým zdrojem příjmů pro zločinecké skupiny zabývající se prodejem padělaných výrobků a nedovolených napodobenin“⁽⁴⁾.

Ačkoliv prodej výrobků porušujících práva duševního vlastnictví na internetových tržištích není ničím novým, některé **nastupující tendence** brání úsilí o prosazování práv duševního vlastnictví.

- **Více účtů prodejců.** Skupiny organizovaného zločinu systematicky zneužívají obchodní platformy tak, že zakládají více účtů pod různými jmény na těchto platformách a na různých médiích.
- **Internetová reklama.** Prodejci manipulují s internetovými reklamními službami tím, že spojují své nezákonné činnosti se značkami a umísťují reklamy na legitimní internetové stránky nebo platformy sociálních médií za účelem přesměrování uživatelů na externí internetové stránky nebo na produktovou nabídku internetových tržišť nabízející výrobky porušující práva duševního vlastnictví.

⁽²⁾ 13 vybraných případových studií je uvedeno v příloze této zprávy.

⁽³⁾ OECD/EUIPO (2021) *Global Trade in Fakes: A Worrying Threat (Celosvětový obchod s padělkami: znepokojivá tendence)*, OECD Publishing, Paříž 2021, s. 3 a 58.

⁽⁴⁾ EUIPO/Europol (2019) *Trestná činnost v oblasti duševního vlastnictví. Posouzení hrozeb 2019*, s. 11.

- **Přítomnost na sociálních médiích.** Prodejci mohou zneužít více funkcí platform sociálních médií k oslovení vysokého počtu spotřebitelů⁽⁵⁾. Například mohou inzerovat padělané výrobky prostřednictvím příspěvků a zpráv přes veřejná, soukromá nebo vybraná skupinová sdělení nebo prostřednictvím prodeje v přímém přenosu a poté nasměrovat zákazníky k nezákonnému prodeji buď na externích platformách, nebo na zařízeních pro elektronické obchodování na sociálních médiích.

Mapování porušování práv duševního vlastnictví na internetových obchodních platformách

Porušování práv duševního vlastnictví, ke kterému dochází na internetových tržištích, se primárně týká prodeje padělaných výrobků a nedovolených napodobenin. Padělané výrobky a nedovolené napodobeniny jsou definovány v různých právních nástrojích a vnitrostátních právních předpisech. Tyto definice se od sebe mohou značně lišit. Pro účely této studie se padělaným výrobkem rozumí evidentní porušení ochranné známky, kdy výrobky nesou značku buďto identickou, nebo jinak nerozeznatelnou od zapsané ochranné známky. Padělané výrobky mohou být různé kvality: od nekvalitních napodobenin („padělky“) po kopie, které se blíží vzhledu značkových výrobků („repliky“). Nedovolenými napodobeninami se rozumí výrobky, které porušují autorská práva nebo práva propůjčená průmyslovým vzorem, a může jít jak o fyzické, tak o digitální výrobky.

Mezi další formy porušování práv duševního vlastnictví patří používání označení, která jsou podobná označením legitimního vlastníka ochranné známky nebo která poškozují dobré jméno ochranné známky. Tyto méně evidentní formy porušování práva duševního vlastnictví zahrnují jednoduché i velmi složité případy, které mohou vyžadovat přezkoumání *ad hoc*. Porušování práv duševního vlastnictví může dále zahrnovat prodej produktů „šedého trhu“, konkrétně původních produktů, které jsou dováženy a prodávány bez svolení vlastníka práv duševního vlastnictví.

⁽⁵⁾ EUIPO (2021) *Monitorování a analýza sociálních médií v souvislosti s porušováním práv duševního vlastnictví*; EUIPO (2021) *Social Media – Discussion Paper. New and existing trends in using social media for IP infringement activities and good practices to address them (Sociální média – diskusní dokument. Nové a stávající trendy v oblasti používání sociálních médií pro činnosti porušující práva duševního vlastnictví a osvědčené postupy, jak těmto trendům čelit)*, červen 2021.

Pro účely této studie se používají popisy uvedené v následující tabulce. Tyto popisy se mohou v některých jurisdikcích lišit od čistě právních definic, ale jejich podstatou je, že všechny uvedené činnosti nebo výrobky tím či oním způsobem porušují práva duševního vlastnictví.

VÝROBKY PORUŠUJÍCÍ PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ: PŘÍKLADY		
	Fyzické	Digitální
Padělané výrobky	<ul style="list-style-type: none"> • Padělky (nekvalitní imitace) • Repliky (kopie stejného vzhledu) 	<ul style="list-style-type: none"> • Soubory ve formátu Computer Aided–Design (CAD) pro 3D tisk
Piráctví	<ul style="list-style-type: none"> • Kopie obsahu chráněného autorským právem na fyzickém nosiči (CD, DVD) • Replika předmětů chráněných průmyslovým vzorem • Zařízení pro obcházení TPM • Přístupové karty pro dekódování televizního signálu • Set-top boxy nebo zařízení s plně přednahrávanými aplikacemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Kopie softwaru • Klíče pro aktivaci softwaru, videoher nebo databází • Hackované účty na streamovacích službách • Soubory ve formátu Computer Aided–Design (CAD)
Záměna	<ul style="list-style-type: none"> • Podobný název značky, logo nebo obal na podobných výrobcích 	<ul style="list-style-type: none"> • Podobný název značky a/nebo logo na podobných digitálních výrobcích, např. software, videohry nebo aplikace
Využívání značky	<ul style="list-style-type: none"> • Použití věhlasných značek na nesouvisejících výrobcích 	<ul style="list-style-type: none"> • Použití věhlasných značek ve virtuálních světech nebo na nezaměnitelných tokenech
Šedý trh	<ul style="list-style-type: none"> • Paralelní dovozy • Zaplavení trhu • Zmetky 	<ul style="list-style-type: none"> • –

Výběr internetové platformy subjektem porušujícím práva duševního vlastnictví silně závisí na druhu výrobku nebo služby nabízených k prodeji, na cílové skupině a na tom, zda je subjektem porušujícím práva „příležitostný“, nebo „systematický“ prodejce. Vedle „obecných“ velkoobchodních a aukčních tržišť existují i „specializovaná“ tržiště, jako jsou tržiště s rukodělnými výrobky, nezávislí maloobchodníci, digitální výrobky (např. videohry a licence na software) a nezaměnitelné tokeny (NFT). Stále důležitější roli hraje „obchod na sociálních sítích“, konkrétně prodej C2C a B2C prostřednictvím sociálních médií. Velké platformy sociálních médií vyvinuly své vlastní funkce elektronického obchodování. Rostoucím trendem je používání zařízení pro živé streamování na sociálních médiích k uvádění na trh a předvádění produktu zákazníkům.

Systematičtí prodejci padělaných výrobků mohou také využívat nelegální tržiště na darknetu, kde jsou transakce prováděny anonymně a prostřednictvím kryptoměn.

Níže uvedená tabulka orientačně ukazuje **cílová tržiště** pro každou kategorii výrobků porušujících práva duševního vlastnictví, pokud jde o pravděpodobnost, že daný produkt bude na určitém typu tržiště odhalen.

Druh tržiště	Výrobky porušující práva duševního vlastnictví				
	I. Padělaný výrobek	II. Pirátství	III. Záměna	IV. Zneužívání	V. Šedý trh
Velkoobchodní	Orange	Orange	Yellow	Yellow	Yellow
Aukce / z druhé ruky	Orange	Orange	Yellow	Yellow	Orange
Rukodělné výrobky / umění	Green	Green	Yellow	Orange	Green
Sociální média	Orange	Orange	Yellow	Yellow	Yellow
Práce / služby	Green	Orange	Green	Green	Green
Digitální výrobky	Green	Green	Orange	Red	Green
Darknet	Red	Red	Orange	Yellow	Orange

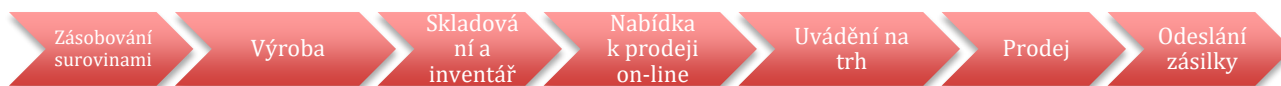

Vysoká

Nízká

Přístup k vyšetřování a prosazování práva založený na dodavatelském řetězci

Proces související s porušováním práv duševního vlastnictví prostřednictvím účtů prodejců na obchodních platformách třetích stran se skládá ze sedmistupňového dodavatelského řetězce, od výroby až po dodání výrobku porušujícího práva. Jedná se o plynulý proces založený na toku informací, fyzických předmětů a peněz, který zahrnuje řadu prostředníků. Z hlediska prosazování práva se viditelnost nezákonné činnosti podle očekávání snižuje, sledujeme-li dodavatelský řetězec směrem od dodání k výrobě (zprava doleva), a zvyšuje se s tím, jak se přibližujeme zákazníkovi (odeslání zásilky, nejvíce vpravo).

Subjekty porušující práva duševního vlastnictví používají v rámci celého dodavatelského řetězce řadu technik, aby se vyhnuly donucovacím opatřením, např. techniky, jak uniknout odhalení, vyřazování nabídek, zajištění nebo konfiskaci výrobků. Z toho vycházejí opatření, která mohou **subjekty působící v oblasti prosazování práva** přijmout v každé fázi řetězce.

Mezi tato opatření patří vyšetřování a prosazování práva, jakož i samoregulační donucovací opatření.

Níže uvedená tabulka shrnuje **klíčová donucovací opatření**, která jsou k dispozici donucovacím orgánům, on-line platformám a vlastníkům autorských práv v každé fázi dodavatelského řetězce:

DONUCOVACÍ OPATŘENÍ	
1. Zásobování surovinami	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorování materiálů: identifikace kritických míst, kde jsou materiály vyráběny nebo odkud pocházejí, a vedení databáze o lokalitách. • Celní kontroly: využití historických údajů ze zemí původu a/nebo známých kritických míst a informací z celních prohlášení.
2. Výroba	<ul style="list-style-type: none"> • Blokování bankovních účtů výrobců. • Sledování trendů a sezónních akcí, které ovlivňují výrobu výrobků (např. zahájení sportovních akcí, uvedení oblíbených produktů na trh).
3. Skladování a inventář	<ul style="list-style-type: none"> • Konfiskace/zajištění výrobků: kontrola inventáře subjektů porušujících práva duševního vlastnictví a převzetí kontroly nad položkami, které porušují právo.
4. Nabídka k prodeji on-line	<ul style="list-style-type: none"> • Odhalování prodejců nezákonných položek, které jsou nevědomky uvedeny na platformě pro obchodování. • Aktivace postupů oznamování a vyřazování nabídek: vyřazení produktu z nabídky a smazání účtů prodejců.
5. Uvádění na trh	<ul style="list-style-type: none"> • Následující varovné signály: varovné ukazatele pro tržiště, například nabídky, které jsou: „až příliš výhodné“, nebo ty, které obdrží nepřiměřeně mnoho pozitivních ohlasů v krátkém čase. • Monitorování komunikace: sledování on-line komunikace z platforem sociálních médií, komunikace peer-to-peer a reklamních aplikací.

	<ul style="list-style-type: none"> • Odstranění reklamy: odstranění klíčových slov reklamy, odstranění výsledků z vyhledávačů, smazání produktu nebo účtu obchodníka.
<p>6. Prodej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce s bankami / finančními orgány za účelem odhalení a identifikace subjektů stojících za finančními transakcemi a blokování bankovních účtů. • Spolupráce s poskytovateli platebních služeb za účelem blokování transakcí v případě odhalení nezákonných prodejců. • Vyšetřování založené na sledování toku peněz: vytvoření úplného profilu prodejců na základě analýzy finančních transakcí, které jsou předmětem vyšetřování. • Testovací nákupy: nákup produktů porušujících práva duševního vlastnictví za účelem shromáždění důkazů nezbytných k zahájení právních kroků proti nezákonnému prodejci.
<p>7. Odeslání zásilky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce s kurýrními/poštovními službami za účelem zabránění distribuce padělaných produktů a/nebo zjištění adres distributorů. • Spolupráce s celními orgány za účelem aktivace postupů pro zajištění a konfiskaci výrobků porušujících práva a vyžádání údajů po zničení výrobků. • Zajištění výrobků u celních orgánů nebo poštovních služeb. • Sledování tras za účelem zjištění původu produktu, distributorů a prodejců a způsobu, jímž jsou výrobky dopravovány zákazníkům. • Monitorování podezřelých, kteří jsou příjemci neobvyklého množství neočekávaných objednávek z pravidelných tras.

Opatření, politiky a strategie pro účinné prosazování práva

Boj proti porušování práv duševního vlastnictví na obchodních platformách třetích stran zahrnuje řadu opatření, politik a taktik. Mezi ně patří donucovací opatření a dobrovolná opatření přijatá v rámci spolupráce mezi všemi zúčastněnými stranami. V EU poskytuje obecný rámec pro tato dobrovolná opatření memorandum o porozumění, podepsané v roce

2011 a revidované v roce 2016⁽⁶⁾. K osvědčeným postupům podle memoranda o porozumění patří **proaktivní opatření** zaměřená na prevenci protiprávních činností dříve, než k nim dojde, a **reaktivní opatření** zaměřená na potlačení nebo omezení dopadu těchto činností, jakmile k nim dojde.

- **Dobrovolná proaktivní a preventivní opatření.** Právní základ pro tato opatření je stanoven smluvními závazky, které vyplývají z udělení souhlasu s obchodními podmínkami internetových tržišť, které zakazují prodej výrobků porušujících práva třetích stran. Tato opatření, vypracovaná ve spolupráci s vlastníky práv duševního vlastnictví, zahrnují následující prvky.
 - (i) **Politiky týkající se opakovaného porušování:** uživatelům, kteří opakovaně porušují obchodní podmínky, může být pozastaven nebo deaktivován účet.
 - (ii) **Ověření totožnosti:** za účelem zajištění účinnosti politik proti opakovanému porušování platformy vyžadují, aby uživatelé jako podmínku pro otevření účtu poskytli platnou identifikaci, například doklad totožnosti nebo adresu. Obchodní platformy mohou rovněž vyžadovat doložení oprávnění k podnikatelské činnosti a mohou omezit používání určitých klíčových slov v názvech profilů.
 - (iii) **Vysledovatelnost produktů:** přední obchodní platformy zavedly systémy vysledovatelnosti, v jejichž rámci je každé položce poskytnut jedinečný kód k ověření její pravosti, než se dostane k zákazníkovi.
 - (iv) **Jiná technologická preventivní opatření:** obchodní platformy a sociální média používají před dokončením prodeje filtrování klíčových slov, moderování obsahu a technologii k rozpoznávání obrázků za účelem odhalení produktů zařazených do nabídky, jež porušují práva.
- **Oznamování a vyřazování nabídek:** postupy oznamování a vyřazování nabídek představují klíčová dobrovolná **reaktivní opatření** k zefektivnění procesu oznamování a odstraňování obsahu porušujícího práva, který je dostupný on-line. Podle

⁽⁶⁾ Evropská komise (2016) *Memorandum o porozumění týkající se prodeje padělaného zboží přes internet*, https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property/enforcement/memorandum-understanding-sale-counterfeit-goods-internet_en.

osvědčených postupů vyvinutých v rámci memoranda o porozumění zahrnují účinné postupy oznamování a vyřazování nabídek následující prvky:

- (i) **informační balíček pro držitele práv** s podrobnými pokyny ohledně informací, které je třeba předložit k aktivaci oznámení;
 - (ii) nástroje pro správu **více oznámení** nebo „hromadných“ žádostí, které umožňují držitelům práv zahrnout do jedné žádosti o vyřazení nabídek několik nabídek porušujících práva;
 - (iii) **programy „důvěryhodných ohlašovatelů“**, které nabízí rychlé, privilegované kanály pro oznamování a rychlejší odstranění pro „důvěryhodné“ držitele práv se specializovanými odbornými znalostmi a specializovanou technologií pro odhalování a identifikaci obsahu porušujícího práva;
 - (iv) **vyhledávací nástroje a nástroje pro podávání zpráv**, které usnadňují proces vyhledávání obsahu na platformě, jenž může porušovat práva, a to pomocí rozpoznávání obrázků a dalších technologií;
 - (v) **informace pro uživatele** o důvodu odstranění a možných následcích opakovaného porušování práv, jakož i snadno přístupné informace o právu na odvolání nebo **postupu vznesení námítky** proti oznámení vlastníka práv duševního vlastnictví.
- **Opatření pro automatické odhalování.** Systémy odhalování založené na umělé inteligenci a strojovém učení hrají v proaktivních i reaktivních opatřeních stále větší roli.

Spolu s dobrovolnými opatřeními vyvinutými ve spolupráci s internetovými tržišti přijímají držitelé práv a donucovací orgány vyšetřovací a donucovací opatření, která mají širší rozsah a pokrývají celý dodavatelský řetězec.

- **Vyšetřování založené na sledování toku peněz.** Přístup založený na sledování toku peněz spočívá v monitorování a získávání informací z finančních transakcí v rámci určité nezákonné činnosti za účelem shromažďování důkazů a/nebo narušení této činnosti. Tento přístup vyžaduje spolupráci mezi různými zúčastněnými stranami,

zejména platebními službami, a používá se v řízeních proti subjektům porušujícím práva duševního vlastnictví.

- **Celní a hraniční kontroly.** Celní orgány EU přijímají zefektivněné postupy a zkrácené časové rámce ke zničení výrobků v malých balíčcích, u nichž existuje podezření na porušení práv duševního vlastnictví, a na žádost poskytují držitelům práv údaje.
- **Prosazování práva na darknetu.** Vzhledem k anonymitě on-line poskytovatelů a možných přidružených subjektů představuje prosazování práva na tržištích na darknetu zvláštní výzvu. Celosvětová spolupráce mezi donucovacími orgány vedla k **uzavření** tržišť na darknetu.

Stíhání prodejců

Proti prodejcům lze za dovoz, nabídku prodeje a distribuci výrobků porušujících práva duševního vlastnictví podniknout právní kroky. Řízení mohou být iniciována vlastníky práv duševního vlastnictví nebo provozovateli internetových tržišť nebo oběma společně. Ačkoliv občanskoprávní odpovědnost za porušení práv duševního vlastnictví je na úrovni EU v zásadě harmonizována, alespoň pokud jde o přímé porušení, trestní odpovědnost zůstává v pravomoci vnitrostátních zákonodárců. Ve většině členských zemí EU porušování ochranných známek nebo autorských práv a práv s nimi souvisejících znamená trestní sankce, pokud porušovatel jednal s *mens rea* neboli úmyslným záměrem a v komerčním rozsahu. Tato kritéria však nejsou v členských zemích uplatňována jednotně.

V EU-27 máme jen málo důkazů o soudních řízeních proti jednotlivým prodejcům. Z dostupné judikatury vyplývá, že **úmyslný záměr** lze stanovit na základě objektivních faktorů, jako je absence souhlasu vlastníka ochranné známky nebo konstruktivní znalosti o tom, že výrobky jsou padělané. Kritérium „**komerčního rozsahu**“ je méně jasné a silně závisí na objemu transakcí. Důkazy o činnosti, jako je přijímání objednávek a odesílání zásilek, jsou zásadní pro určení objemu požadovaného vnitrostátními jurisdikcemi k tomu, aby bylo možné uložit trestní sankce.

Soudní zákazy vydávané vůči prostředníkům

Spolu s právními kroky proti prodejcům mohou vlastníci práv duševního vlastnictví žádat o nápravná opatření provozovatele internetových tržišť a další prostředníky v celém

dodavatelském řetězci. Mezi ně patří zejména sklady, reklamní platformy, platební služby a přepravní služby. Dostupné soudní opravné prostředky mají podobu **soudního příkazu**, který může soudní orgán vydat i v případě, kdy prostředník není odpovědný za porušení práv nebo je odpovědnosti zproštěn.

Soudní příkazy vůči prostředníkům mohou mít za cíl nejen zastavení stávajícího porušování práv, ale také předcházení dalšího porušování. To vyžaduje zavedení některých proaktivních povinností v oblasti monitorování. Rozsah těchto povinností v oblasti monitorování je podle práva EU omezen ustanoveními směrnice o elektronickém obchodu⁽⁷⁾ a lze jej dovodit z **přístupu založeného na „dvojí totožnosti“**, který navrhl generální advokát Jääskinen ve věci „L'Oréal proti eBay“: „v dotčených případech se musí jednat o totožnou třetí osobu porušující ochrannou známku a totožnou porušovanou ochrannou známku“⁽⁸⁾.

Otázka soudní příslušnosti

Vzhledem k nadnárodní povaze případů porušování práv duševního vlastnictví, k němuž dochází prostřednictvím účtů prodejců na tržištích třetích stran, je otázka soudní příslušnosti zásadním aspektem účinného prosazování práva. Žalobci jsou obecně povinni podat žalobu u soudů, kde má **bydliště** žalovaný, ale je také možné zahájit řízení v místě, kde došlo ke **škodě**, kde došlo k **události**, která škodu způsobila, nebo kde **došlo** k porušení práv.

Pokud jde o určení soudní příslušnosti v občanskoprávních řízeních, klíčovým faktorem, který je třeba zvážit, je, zda se subjekty porušující práva zaměřily na EU (v případě **celounijních práv duševního vlastnictví**) nebo na určitý členský stát. Pokud je určeno zaměření, mohou vlastníci práv duševního vlastnictví podat žalobu k soudům té soudní příslušnosti, na niž se subjekty porušující práva zaměřily.

PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

PRÁVNÍ ZÁKLAD PRO URČENÍ SOUDNÍ PŘÍSLUŠNOSTI V MEZINÁRODNÍCH (CELOUNIJNIÍCH) SPORECH O PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

⁽⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu), čl. 15 odst. 1.

⁽⁸⁾ Stanovisko generálního advokáta Jääskinen (12/07/2011, C-324/09, L'Oréal SA – eBay, EU:C:2010:757, § 182).

Ochranné známky EU	Nařízení o ochranné známce Evropské unie 2017/1001 ⁽⁹⁾ , článek 125
Průmyslové vzory Společenství	Nařízení o (průmyslových) vzorech Společenství č. 6/2002 ⁽¹⁰⁾ , článek 82
Vnitrostátní práva duševního vlastnictví (vnitrostátní ochranné známky, autorské právo a práva s ním související, patenty atd.)	Nařízení Brusel I (přepracované znění) ⁽¹¹⁾

Uznávání a výkon **zahraničních rozsudků** mezi členskými státy EU jsou jednotně zajištěny nařízením Brusel I (přepracované znění), avšak výkon rozsudků v jiných jurisdikcích, než jsou členské státy EU, může být mimořádně náročný kvůli rozdílům ve vnitrostátních právních řádech.

Soudní příslušnost v **trestních věcech** je obecně založena na **zásadě teritoriality**. V současné době v rámci práva EU neexistují žádné závazné nástroje k řešení konfliktů soudní příslušnosti v trestních věcech. Úmluva Rady Evropy o počítačové kriminalitě z roku 2001⁽¹²⁾ však představuje důležitý nástroj mezinárodního práva, který pomáhá při rozhodování v trestním řízení vedeném proti subjektům porušujícím autorská práva na internetu⁽¹³⁾.

⁽⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie, Úř. věst. L 154, 16.6.2017, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství, ve znění pozdějších předpisů, Úř. věst. L 386, 29.12.2006, s. 14.

⁽¹¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (přepracované znění), Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 1.

⁽¹²⁾ Úmluva o počítačové kriminalitě, Řada evropských smluv č. 185.

⁽¹³⁾ EUIPO (2021) *Mezinárodní justiční spolupráce ve věcech týkajících se duševního vlastnictví*, březen 2021, s. 33.